

Naar aanleiding van een lezing van dierenarts Tannetje Koning (www.centrumoase.nl) plaatsen we nog eens een artikel over vaccineren. Vorig jaar heeft onze stamboeksecretaris mevrouw Ineke den Hollander zich er al in verdiept voor NB (nog eens na te lezen op www.neocatbritten.nl), nu een vervolg van Fenny Rensen.

De goede oude tijd

Ik zal de laatste zijn om te beweren dat vroeger alles beter was, maar het valt niet te ontkennen dat oude rotten in het fokkersvak wisten wat ze deden.

Toen ik zo'n vijftig jaar geleden begon, hadden mijn twee eerste Britjes één inenting gehad en nadat ze lekker ingeburgerd waren, ging ik er mee naar een dierenarts voor de tweede. Ik ben het zo blijven doen, ook toen de dierenartsen het schema van negen en twaalf weken wilden aanhouden, en ook nu, nu er zelfs al wordt gezegd met zes weken te beginnen met vaccineren. Ooit heb ik me door een plaatsvervanger laten verleiden al met negen weken in te enten en prompt had ik met ziekte te maken. Dat doe ik dus niet weer. Neocat schrijft ook niet voor dat kittens twee maal ingeënt moeten worden door de fokker: één volledige (katten- en niesziekte) is genoeg, de koper mag met vijftien of zestien weken de tweede doen.

Jong en oud beschermd

Waarom vaccineerden we niet zo vroeg en zo vaak als werd voorgeschreven? We hadden geen wetenschappelijk bewijs maar een onderbuikgevoel zei ons dat het niet goed kon zijn al zoveel in die kleine kittenlijfjes te stoppen. Ze liepen nog niet zoveel risico, veilig bij moederpoes, nog beschermd door de stoffen in haar biest, en veilig bij de fokker in een omgeving zonder loslopende, mogelijk ziekteverspreidende buitenkatten. (Dit gold natuurlijk alleen als je niet met andere katten naar shows of dekkaters ging terwijl je een nestje had en niet meerdere nestjes tegelijk fokte, maar dat is een kwestie van goed cattery management.)

Ook mijn senioren, de katten waarmee ik niet meer fok, worden niet ingeënt volgens het jaarlijkse schema dat de dierenartsen hanteren. Ze werden tijdens hun productieve jaren altijd wel netjes gevaccineerd, voor mijn gevoel was dat voldoende en werkte dat nog lange tijd door (tenzij ik ze nog meenam naar shows, dan golden natuurlijk de showreglementen).

Dierenarts Tannetje Koning

Veilige (??) vaccinaties

We zagen bij fokkers die vroeger en vaker inentten dat er wel degelijk bijwerkingen kwamen: spier- en gewrichtspijnen, tumoren, epileptische aanvallen of allergie (een verstoring van het immuunsysteem).

Dierenarts Tannetje Koning heeft in haar onderzoek aangetoond dat in plaats van de tot nu toe aangenomen één promille bijwerkingen, het aantal eerder twee tot vijf procent is.

Aanpassing vaccinatieschema

Wat betreft het jaarlijks inenten van volwassen katten: dat schema werd intussen al aangepast. Na wetenschappelijk onderzoek werd voor kattenziekte de tussentijd twee jaar, en voor rabiës (als de kat de grens over moet) is het al van één naar drie jaar gegaan.

Dit is een algemene verruiming, maar we kunnen nu ook overgaan tot het inenten op maat, dus voor elk dier een specifiek schema opstellen.

Vaccineren naar behoefte, niet volgens een vast schema

Waar baseert men dat op? Er zijn nu testen beschikbaar (o.a. Biogal en Vaccicheck) waarmee antilichamen in het bloed gemeten kunnen worden. Antilichamen die in het bloed circuleren herkennen indringers (virussen) en zorgen ervoor dat ze zich niet vermeerderen. Als er nog voldoende antilichamen aanwezig zijn, heeft een inenting geen zin. Deze werkt niet, uw kat krijgt er geen extra bescherming door.

Titeren: wat is dat?

Titeren is vaststellen door middel van slechts één druppel bloed of de kat voldoende antilichamen heeft. Zo ja: (nog) niet inenten, dit is zinloos. Uw dierenarts kan dan in plaats van in te enten een verklaring afgeven dat het dier voldoende antilichamen heeft voor een bepaalde periode of dit in het vaccinatieboekje zetten en bekrachtigen met zijn handtekening en stempel. Mevrouw Koning trok na haar onderzoek de conclusie dat 90 % van de inentingen volgens het reguliere schema onnodig was!

Vroeg + vaak + veel vaccineren = veilig? Vergeet het maar

Minder inenten kan dus volgens mevrouw Koning heel goed. Zij citeerde een onderzoek van Jean Dodd in Schotland met als uitkomst dat een vaccinatie tegen kattenziekte, met een herhaling na één jaar, zelfs levenslang effect zou hebben.

Kittens zijn de eerste maanden in hun leven beschermd door de stoffen die ze meekregen uit de biest van hun moeder (dat moet dan wel de eigen biest zijn, niet uit een pakje of van een ander dier). Zolang deze maternale immuniteit werkt, heeft inenten geen zin.

U denkt dan het kitten goed te beschermen, maar in feite is het hetzelfde als wanneer u niet zou inenten.

In het ideale geval laat u alle kittens eerst titeren en aan de hand van de hoogte van de titer gaat u inenten of u wacht nog. Staat het u tegen bij de kleintjes al bloed af te nemen, of wil uw dierenarts het niet, ent dan niet te vroeg in, met twaalf weken mag u er van uit gaan dat de maternale immuniteit is uitgewerkt.

Show = vaccineren

Bij shows geldt het showreglement van de organiserende vereniging, dus volg de regels voor vaccinaties zoals ze daar omschreven zijn. Een titercheck wordt (nog?) niet geaccepteerd in plaats van een traditionele inenting.

De baas is de baas

Inenten volgens het reguliere schema of pas inenten als door titeren is vastgesteld dat het nut heeft: u bent de eigenaar van het dier en u beslist. Doe waar u zich goed bij voelt, is dat ook wat uw dierenarts aanbeveelt: prima. Adviseert uw dierenarts iets waar u niet achterstaat, ga dan met hem in overleg of bespreek uw wensen met een andere dierenarts.